

virkningerne for de enkelte kommuner i henholdsvis Københavns og Nordjyllands amter.

For kommunerne i Københavns amt er der tale om en gennemsnitlig stigning i skattetrykket på 1,2 pct., men ændringen varierer fra ÷ 1,4 pct. i Sengeløse til 3,6 pct. i Herstedernes kommune. For kommunerne i Nordjyllands amt er der tale om en gennemsnitlig nedsættelse af skattetrykket med 2,7 pct, men variationerne ligger mellem nedsættelser på 3,8 pct. og 0,7 pct. med det resultat, at skattetrykkene skulle kunne nedsættes i enkelte kommuner til 3 a 4 pct., medens andre vil have skattetryk på ca. 12 pct. (Ålborg og Frederikshavn).

Det må dog fremhæves, at de i kolonne 7 anførte ændringer af de kommunale og amtskommunale beskatningsniveauer i nogen grad overvurderer virkningerne af de omhandlede refusionsomlægninger. Dette skyldes, at ændringerne, der er beregnet på grundlag af forholdene i 1973-74, er sat i forhold til beskatningsniveauerne i 1974-75, og at stigningen fra 1973-74 til 1974-75 i de kommunale og amtskommunale beskatningsgrundlag formentlig har været noget større end stigningerne i de bortfaldne procentrefusioner.

Virkningerne på de samlede amtskommunale og gennemsnitlige kommunale skattetryk af en omlægning til generelle tilskud af samtlige procentrefusioner fremgår for hvert enkelt amt af bilag III, i hvilket det samlede skattetryk før og efter omlægningen fremgår henholdsvis af kolonnerne 1 og 3.

Som det fremgår heraf, indebærer omlægningen en forholdsvis kraftig forøgelse af skattetrykket i Københavns kommune (3,1 pct.) samt i Frederiksberg kommune og Københavns amt (henholdsvis 1,9 og 1,6 pct.). Bortset fra Frederiksborg og Fyns amter, hvor skattetrykket forøges med 0,2 pct., vil omlægningen i de øvrige amter muliggøre nedsættelser af skattetrykket, der især er betydelige i Viborg, Sønderjyllands og Ringkøbing amter (over 3,0 pct.).

Omlægningen indebærer således, at skattetrykkene i hovedstadsområdet, der nogenlunde svarer til landsgennemsnittet i 1974-75, gennemgående bliver noget kraftigere end i det øvrige land.

På trods af prioriteringsmæssige fordele, som en fuldstændig afskaffelse af procentrefusionen må antages at indebære, synes virkningerne på de kommunale skattetryk af en sådan afskaffelse dog uacceptable. Forklaringen på de meget stærke udsving, både egnsvis og indenfor de enkelte amter, må nok i første række henføres til, at de kriterier og vægte, der ligger til grund for beregningen af tilskuddet efter udgiftsbehovskriterier, ikke er tilstrækkeligt nuancerede til at foretage en „retfærdig“ fordeling af så store tilskudsbeløb, som der her er tale om. Kriterierne tager således ikke hensyn til pris- og lønforskelle mellem hovedstadsområdet og det øvrige land; ej heller tages der hensyn til de af tætbebyggelse følgende særlige krav; også andre forhold er ikke tilstrækkeligt tilgodeset ved de nuværende kriterier og vægte. Dette forhold har ikke spillet nogen større rolle, så længe tilskudene var af relativt beskeden størrelse, men skævhederne vokser med tilskudsbeløbenes vækst.

Indenrigsministeriet har indledt en nærmere undersøgelse af kriterier og vægte for tilskud efter udgiftsbehovskriterier. Undersøgelsen bliver imidlertid ret så kompliceret og kan ikke ventes afsluttet før til sommer. Man har derfor været nødsaget til at basere beregningerne på de hidtidige principper, dog således at vægtfordelingen naturligvis er justeret som følge af tilskudsomlægningen.

II. 50 pct. refusion til kommunerne på det sociale og beslægtede områder; iøvrigt principielt ingen refusion til amtskommuner og kommuner.

På grund af de foran påpegede ulemper ved på indeværende tidspunkt totalt at afskaffe procentrefusioner, er der foretaget beregninger af en mindre vidtgående refusionsomlægning. Efter denne skitse ydes der kommunerne 50 pct. refusion af udgifter på det sociale område, taget i vid forstand, medens de øvrige refusioner til amtskommuner og kommuner, der omfattes af skitse I, forudsættes afskaffet. Også efter denne skitse er det forudsat, at statens besparelse ved refusionsomlægningen kompenseres amtskommuner og kommuner over de generelle tilskud.

Refusion på 50 pct. til kommunerne for-